

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A menekült egyetemek megnyílnak*

Forrás: .....

Nemzeti Ujság

Bp.
(Hely)

1920. 7/17
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

A menekült egyetemek megnyílnak.

A kolozsvári egyetemi tanács a világ összes egyeteméhez.

Budapest, febr. 16.

A kolozsvári és pozsonyi egyetem együttes küldöttsége tisztelgett ma *Haller István* miniszternél és *Pekár Gyula* államtitkárnál. A két menekült egyetem közös tervet dolgozott ki arra nézve, hogyan működhetik együtt addig is, amíg egyik önállóan újra megnyílhatik. *Schneller István* adta elő a kolozsvári egyetem kérelmét, kimutatva annak lehetőségét, hogy ez a két egyetem aránylag csekély költséggel Budapesten folytathatná munkáját. Utána *Pekár Mihály* a pozsonyi egyetem rektorhelyettese fejtette ki, hogy nagyobb nehézséget csakis az orvosi kar elhelyezése okoz, s minthogy vidéki városaink egyike sem rendelkezik oly kórházzal, mely 9 klinika elhelyezésére alkalmas, bárhová helyezték is az egyetemet, legalább 2 évi előmunkálatra van szükség, hogy a klinikák fölláthatók legyenek. Addig az orvosi kar itt működhetik Budapesten.

Haller István miniszter lelkesítő beszédben válaszolt a küldöttségnek, s a kolozsvári és pozsonyi egyetemeket föltétlenül föntartandóknak jelezte. Az ország nem nélkülözheti azt a kulturális erőt, melyet ez a két egyetem képvisel. Nekünk a kultúra erejével kell hódítani; mondotta. Ezért a gondolatért küzdeni fog és mindenkor sikra száll. A két egyetem együttesen márciusban megkezdheti Budán a működését, ennek semmi akadályja sincs. Bizik abban, hogy az orvosi kar föllállításával járó pénzügyi nehézségeket sikerül legyőzniök.

Hasonlóan nyilatkozott *Pekár Gyula* államtitkár is, ki szintén nagyon szívesen fogadta a küldöttséget, és beszélt arról a nagyjelentőségű feladatról, melyet az egyetemek teljesíteni hivatva vannak. Semmi áron sem szabad megszüntetni egyetlen egyetemet sem. *Nem szabad letennünk*

egyetlen fegyvert sem, elég baj volt, hogy valaha is letettünk fegyvert! — mondta. — Az egyetemenek nekünk fegyvereink az elvesztett területek visszahódításában. Teljes mértékben méltánvolja az egyetemek törekvéseit. Fölkérte *Tóth Lajos* h. államtitkárt, hogy tájékoztassa az ügy állásáról. *Tóth Lajos* h. államtitkár kifejtette, hogy a megnyitásnak akadályja nincs: a dolog teljesen elő van készítve, az orvosi fakultás kivételével.

Eszerint a kolozsvári és pozsonyi egyetem márciusban Budán megkezdni a működését. A jogi kar az I. ker. áll. főgimnázium épületében, a bölcselet, nyelv és történelmi kar, valamint a matematikai és természettudományi fakultás az állami pedagógium épületében fog megnyílni.

A kolozsvári egyetemnek otthonából és tanszékeről elűzött, most Budapesten időző tanácsa és rektora hatalmas tiltakozást intéztek német, francia és angol nyelven a civilizált világ összes egyetemeihez az egyetemnek a románok által történt jogtalan eltörlése ellen.

A tiltakozás elején az egyetem rektora és tanácsa az egyetemnek magas hivatására, a természet és a világ igazságainak kutatására hivatkoznak, amely magas hivatás szolidaritássá egyesít minden egyetemet, minden egyetemi tanárt. Ennek a szolidaritásnak a nevében kéri a kulturált világ összes egyetemeit, hogy igazságukban őket megvédjék. Történelmi visszapillantás után megemlítik a régi gyulafehérvári európai hírű főiskolát, amelyen több világhírű tudós, mint például *Opitz*, *Bisterfeld*, *Apáczan-Cserny* tanítottak.

Az egyetem jelentőségét és nivóját adatokkal igazolja a tanács, és ráutal arra, hogy ennek a magyar városban magyar pénzből épült és fenntartott egyetemnek, amelynek tanárai mind, tanulói nagyrészt magyarok, elvétele és az oláh király által történt ünnepélyes megnyitása jogtalan. „A jog nevében, a kulturális haladás érdekében tiltakozunk az ellen az erőszak és ezen erőszaknak tervezett ünnepélyes szentesítése ellen!”

Ezután részletesen el van mondva a kolozsvári egyetem kálváriájának története. — Április 7-én ukázt adtak ki büséeskü letetésére: május 10-iki

ukázt katonai erőszakkal kényszerítette ki a hűség-
esküt. 12-én katonai barbatalommal üzik el a ta-
merek nekünk fegyvereink az elvesztett területek
nárokat és tanuló ifjúságot. Aztán a kolozsvári
atrocitások, kulturátlan bűnök hosszú sora követ-
kezik. Rámutat Erdély balkánizálásának rémére,
melvél a románok már megindítottak s megrázó
fölhívással fordul a kultúra, a humanitás és az
egyetemi szellem világszolidaritásához, melyektől
a magyarságnak visszaköveteli az ősi magyar Er-
dély egyetemét.